

at det var Mændene, som til at begynde med bar Missionsarbejdet. Kvinderne var desuden slet ikke egnede dertil dengang. De manglede tilstrækkelig aandelig Udvikling.

Det ene Aar gik efter det andet. Missionen bredte sig lidt efter lidt til de forskellige Lande, og man saa ogsaa Resultater. Missionærerne kunde fortælle, at nogle enkelte var bleven døbt hist og her, og der fremkom smaa Menigheder. De gode Efterretninger modtoges med stor Glæde af Hjemmemenigheden. Men — der var et stort Men derved — man følte mere og mere, at trods alt, hvad man ved møjsommeligt Arbejde havde opnaaet, saa var man dog endnu ikke begyndt at undergrave Hedenskabet i sin Grundvold. Hver lille Menighed havde sine omvendte, af hvilke de fleste var unge Mænd. De vilde gifte sig og danne et Hjem; men hvor var den kristne Kvinde?

Mænd, som var kommen i Berøring med Kristendommen og tilsyneladende var blevene stærkt paavirkede af den ved Gadeprædikener, kristelige Skrifter og Samtaler med Missionærerne, blev i den afgørende Stund holdt tilbage af usynlige og dog saa mægtige Kræfter. Og disse mægtige og usynlige Kræfter var de mere eller mindre indespærrede, foragtede, uvidende og overtroiske Kvinder.

Kvinderne? Nej, det forekom dog de fleste at være for troligt. Dengang blev dette kun forstaaet af ganske enkelte vidtskuende Mænd, og disse maatte derfor kæmpe mod megen Misforstaaelse og mange Fordomme. Lidt efter lidt er denne Tanke imidlertid trængt igennem overalt: „*Nøglen til hele den store Hedningeverden ligger i Kvindens Haand.*“

Først naar hun, Hjemmets Skaber, Beskytter- og Herskerinde, der opdrager den næste Slægt, er vunden for Kristus, bliver Sejren os vis. Først da bliver et Folk kristent fra Grunden af. Angrebet maatte altsaa nu rettes mod

Hedningeverdenens *Kvinder*, men her til var de gamle Stridsmænd, Missionærerne, med deres hidtidige Kampmetoder, som var beregnet paa Mænd, ubrugelige. *Kvinder* maatte personlig gaa ind i Kampen, *Kvinder* maatte selv søge at udfinde de rette Kampmetoder.

Men hvor var den Kvinde, som var i Stand til at løse denne mægtige Op-gave?

Naar vi nu flere Aar efter ser tilbage paa de ualmindelig vanskelige Forhold, kommer vi uvilkaarligt til at tænke paa de Ord, der staar hos Esaias 65, 24: „Og det sker, førend de raabe, vil jeg svare; mens de endnu tale, vil jeg høre.“

I de kristne Lande var der allerede paa den Tid opstaaet en ejendommelig Bevægelse mellem Kvinderne. Som smaa Kilder dukkede Ideerne frem, og inden længe optraadte de med saa stor Kraft, at de ikke lod sig standse. Kilder løb sammen til Bække, Bække til Floder, og snart saa man dem alle forenes til den organiserede Kvindebevægelses mægtige Strøm.

Ligesom alle store Tanker, der ikke forstaaes af det lille Menneske, saaledes blev ogsaa denne i Begyndelsen mødt Spot, Haan og Foragt. Fra kristelig Side holdt man sig særlig tilbage i den faste Tro, at denne Bevægelse umuligt kunde stemme overens med Guds Vilje, og dog var det netop Kvindebevægelsen, som — trods alle Fejl og Misgreb — ved sin Stræben efter Kvindens fuldstændige Udvikling til et selvstændigt tænkende og selvstændigt villende Væsen, skulde bringe den frem.

Da Biskop Thoburn i 1866 skrev det berømte Brev til sin Søster Isabella — hvilket gav Anledning til, at Banebryderen for den indiske Kvindes højere Undervisning blev udsendt — havde Kvindebevægelsen allerede udrettet saa meget i Amerika, at Isabella Thoburn kunde drage ud med en Uddannelse, der fuldtud gjorde hende skikket til at beklæde denne Plads.

Og da Doktor Clara Swain kort efter